

Reactie NVRG op Beroepenstructuur concept advies

10 mei 2020

Geachte Stuurgroep, voorzitter Alexander Rinnooy Kan en consultants SiRM,

Allereerst hartelijk dank voor jullie inzet en betrokkenheid om de beroepenstructuur psychologische (en pedagogische) zorg 2030 te willen vereenvoudigen.

NVRG directie en bestuur hebben uitgebreid het conceptadvies gelezen en besproken, zijn bij de 3 bijeenkomsten Adviesraad¹ aanwezig geweest, hebben schriftelijke vragen gesteld en we hebben het conceptadvies gedeeld met onze leden en een brede vertegenwoordiging van leden om feedback en advies gevraagd.

In deze brief willen wij uw aandacht vragen voor de bezwaren en kanttekeningen op het voorstel zoals dat er nu ligt en de Stuurgroep attent maken op mogelijk onbedoelde nadelige implicaties. Dit doen wij expliciet met de bedoeling om samen te werken aan verbetering van de geestelijke gezondheidszorg in Nederland.

Vooraf:

Vanaf ontvangst van het conceptadvies op de namiddag voor Pasen (goede vrijdag 10 april 2020) tot aan reactie deadline van zondag 10 mei 2020, ervaren wij dat er druk gezet wordt op de Adviesraad om dit voorstel aan VWS te steunen. Enerzijds door o.a. de strakke deadline, het versnellen van de fases van het project (fase 4 van Q4 naar Q2) zonder duidelijke reden of toegevoegde waarde, anderzijds door een sterke scheiding te hanteren tussen 3 beroepsverenigingen en de andere verenigingen, de laatste te benoemen als wetenschappelijke verenigingen, de huidige en bekende beroepstitels nu al niet meer te gebruiken en enkel te communiceren in de door de stuurgroep gekozen afkortingen, zoals SYS.

De conclusie van Alexander Rinnooy Kan aan het einde van de Zoom meeting Adviesraad van 16 april 2020, dat de stuurgroep zich gesteund mag voelen in dit conceptadvies herkennen en erkennen wij als NVRG niet.

Reactie van NVRG op dit conceptadvies aan VWS:

Direct bij bestudering van dit conceptvoorstel door bestuur en directie zijn wij bezorgd geraakt over de mogelijke nadelige implicaties voor de ggz hulpverlening en de (toekomstige) cliënt en zijn systeem.

¹ Eerste Adviesraad is zowel Mirjam Hinfelaar voorzitter NVRG aanwezig geweest als de directeur NVRG Tessa van Iperen. De tweede en derde Adviesraad is bijgewoond door de directeur NVRG, in afstemming met voorzitter NVRG.

Daarop hebben we een brede ledenraadpleging opgezet. Op de raadpleging is massaal gereageerd en de leden van NVRG herkennen zich unaniem niet in dit conceptvoorstel. De leden maken zich grote zorgen over de mogelijke impact op de kwaliteit en beschikbaarheid van psychologische zorg aan cliënten én de positie van het systemische gedachtegoed binnen de ggz.

Om de achtergronden en het doorlopen proces beter te begrijpen heeft NVRG gesproken met de voorzitter P3NL om meer inzicht te krijgen in het proces van de stuurgroep, met Sirm, een senior Consultant, over de fasen en planning, met directeur NVO over waarom NVO uit de stuurgroep is gestapt en kiest voor eigenstandige beroepenstructuur orthopedagogische zorg, met diverse opleiders, externe partijen waaronder opleidingsinstituten, en collega verenigingen.

Een sterker psychologisch beroepengebouw met één basisberoep voor psychologen met specialisaties op basis van kennisdomeinen kan een oplossing zijn voor de gekregen opdracht² vanuit VWS. Wij missen hierin onder andere een inventarisatie van de kansen en uitdagingen van cliënten en professionals bij ontvangen/verlenen van psychologische en pedagogische zorg in de toekomst (zie bovenaan pagina 4, hoofdstuk 2 van de Projectbeschrijving fase 1, datum 3 juli 2018).

In het plan van aanpak van 22 november 2019 in paragraaf 3.1 (pag. 6) worden de beroepen benoemd waar de onduidelijkheid het grootst is, en dat het project zich daar op richt. Het voorgestelde advies gaat veel verder dan aanvankelijk gepresenteerd en heeft grote implicaties voor dit veel bredere beroepenveld binnen de psychologische zorg. Zoals benoemd in het advies worden de bevoegdheden van niet-BIG geregistreerde zorgprofessionals en andere WO-opgeleide zorgprofessionals beperkt, namelijk tot protocol-uitvoerders.

In het voorstel lijkt de nadruk eerder op het afschaffen van beroepstitels te liggen, de kennis en kunde bij verenigingen onder toezicht te stellen (eindverantwoordelijkheid, ook op inhoud, komt bij de 3 initiërende verenigingen te liggen).

Dit is zonder overleg noch instemming van NVRG, waarbij we het overleg-aspect node gemist hebben.

Systeemtherapeuten zijn professionals vanuit een brede achtergrond, die zich bekwaamd hebben via een uitgebreide post-master opleiding, leertherapie, supervisie en intervisie, en voldoen aan strakke (her)registratie-eisen om opgenomen te worden en blijven in ons kwaliteitsregister. De eisen en voorwaarden zijn op het niveau van de psychotherapeut. Systeemtherapeuten volgen de beroepscode van de psychotherapeut (NVP).

Ontwikkelingen en innovaties bijvoorbeeld personalized medicine, redesigning psychotherapy, levensloop benadering en transdiagnostiek komen niet tot uiting in het advies. Er lijkt gekozen te worden voor een lineaire inrichting die ons eerder terugbrengt in

² Een nieuwe/andere psychologische beroepenstructuur met verduidelijking van de structuur, de juiste zorg door de juiste professional en een betere aansluiting van opleidingen op elkaar.

de tijd, in plaats van een goede toekomstgerichte invulling van de psychologische zorg waar de cliënt, de hulpvraag en zijn systeem centraal staan.

De NVRG heeft zich tot doel gesteld het systemisch gedachtegoed te verspreiden en wij maken ons sterk voor een systemische benadering van elke hulpvraag, met de steun van ZN en zorgverzekeraars. Systeemtherapie is namelijk geen methodiek maar een therapie vanuit een specifieke zienswijze omdat een probleem of een (psychische) klacht nooit op zichzelf staat.

In de bijlage zijn stapsgewijs de reacties van NVRG beschreven op detailniveau, inclusief voorstellen voor verbetering.

Concluderend:

Zo komen we tot een eenvoudige en heldere conclusie; dit voorstel is schadelijk voor de psychologische en pedagogische zorg in Nederland.

Het gaat voorbij aan de toegevoegde waarde van aanpalende beroepen en deze worden gemarginaliseerd, ten nadele van de cliënt en zijn systeem.

Als NVRG ondersteunen wij nog steeds het belang om te komen tot een verhelderende beroepenstructuur in de psychologische zorg. En wij komen dan ook graag nader in gesprek, om samen met het veld, te komen tot een passende en toekomstgerichte oplossing, waarbij de toegevoegde waarde van de diversiteit van wetenschappelijke kennis en ervaring ten goede komt en blijft komen aan de cliënt en zijn systeem.

De NVRG steunt de reactie van de NVVS met vragen en bezwaren en die zich eveneens niet herkent in dit conceptadvies.

In afwachting van uw uitnodiging tot gesprek,

Mede namens het bestuur NVRG,

Tessa van Iperen, MBA
Directeur NVRG

1 bijlage

PS. NVRG werkt graag mee aan het verder afstemmen van erkennen van elkaars registratie en herregistratie-eisen, zodat de leden, die vaak bij meerdere verenigingen zijn aangesloten, niet aan onnodige dubbele eisen hoeven te voldoen, en het tevens kostenbesparend kan zijn voor de professional.

Bijlage:

Inhoudelijk:

4

- ➔ Pagina 3, voetnoot 4; Hier wordt een risico benoemd vanuit een aanname waar geen bewijs noch onderbouwing voor wordt gegeven, en deze vervolgens als waarheid geldt; tekorten aan gz-psychologen, PT'ers en KP'ers die geleid zouden hebben tot het creëren van nieuwe beroepstitels.
 - Reactie NVRG: Systeemtherapie en systeemtherapeuten kennen hun oorsprong in het belang van een systemische aanpak van zowel cliënt met hulpvraag als het betrekken van de omgeving. De NVRG is ruim 37 jaar geleden opgericht. Met de opmerking dat de tekorten zouden hebben geleid tot creëren van nieuwe beroepstitels gaat de stuurgroep voorbij aan alle redelijkheid en historisch inzicht.
- ➔ Pagina 3 onderaan; 'dit advies is in eerste instantie gericht... aan... VWS'. Hiermee wordt het onduidelijk in welke fase dit project zich bevindt.
 - Reactie NVRG: Deze versnelling van fases is niet op eniger wijze overlegd met de adviesraad. Advies aan VWS zou plaatsvinden in fase 4 die loopt van oktober 2020 tot december 2020.
- ➔ Pagina 4, bovenaan; hier wordt gesproken over 'de' beroepsverenigingen, zijnde NIP, NVGzP en NVP.
 - Reactie NVRG: Dit gaat o.i. voorbij aan de brede vertegenwoordiging van beroepsverenigingen in de adviesraad.
- ➔ Pagina 4; 'een zorgvuldig vervolg zou niet meer dan een paar jaar hoeven kosten'.
 - Reactie NVRG: Deze formulering gaat voorbij aan het plan van aanpak waar gesproken is over 10 tot 15 jaar. Deze versnelling wordt niet ondersteund door zorgvuldigheid noch onderbouwing. Daarbij, door het als enkele zin te vermelden zijn vele betrokken partijen op het verkeerde been gezet. Dit is NIET overlegd, noch besproken met de Adviesraad.
- ➔ Pagina 4; 'meerdere keren geconsulteerd in een Adviesraad'.
 - Reactie NVRG: Adviesraad is 2x bijeengeweesd op 16 december 2019 en 13 februari 2020. Technisch gezien is meerdere keren correct. Echter inhoudelijk is dit advies voor het grootste deel volledig nieuw en met grote onderliggende impact op machtsverhoudingen en rol van de verenigingen, zonder afstemming, en voor het eerst ter tafel gekomen op de 3^e adviesraad op 16 april jl.
- ➔ Pagina 5, hoofdstuk 2; hier beklemtonen 'de' beroepsverenigingen dat professionals zich zouden moeten identificeren op basis van hun beroep en niet op basis van de methode die zij hanteren. Hier wordt systeemtherapie als eerste genoemd als zijnde methodiek.
 - Reactie NVRG: Dit is geenszins het geval, noch is het ooit een methodiek geweest. Systeemtherapie is een systemische en contextuele zienswijze die leidt tot een geheel andere aanvliegroute van het kijken naar psychische problemen, het is bewezen wetenschappelijk evident, volgens de laatste stand der wetenschappen, en inmiddels een volwaardig vak. Hier tonen de initiatiefnemers zich ongeschikt en onkundig, en trekken zij zich een positie naar zich toe die geen recht doet aan de huidige ontwikkelingen binnen de ggz (denk aan Levensloop psychologie en contextueel denken).

- ➔ Pagina 5, § 2.1; Het betreft hier 1 basisberoep voor psychologen; de psycholoog-generalist.
 - Reactie NVRG: Als NVRG zien wij hier geen probleem mee, echter dat is heel wat anders dan 1 basisberoep in de psychologische zorg. Wij dringen er dan ook op aan een heldere scheiding aan te houden. Binnen de psychologische zorg zijn meerdere basisberoepen te herkennen. Dat hoeft echter geen belemmering te zijn voor de keuze gemaakt in paragraaf 2.1 van psycholoog-generalist.
- ➔ Pagina 6, In de voetnoot 5; wordt kort melding gemaakt dat NIP kinder- en jeugdpsycholoog geen BIG-beroep is (en men verwijst naar § 4.1).
 - Reactie NVRG: De impact en eventuele consequenties missen echter.
- ➔ Pagina 7; de psycholoog-generalist kiest in de opleiding voor een aandachtsgebied kinderen-jeugd ofwel volwassenen-ouderen.
 - Reactie NVRG: Als NVRG en vanuit systemisch gedachtegoed is de keuze van aandachtsgebied onlogisch en zeer onverstandig. En zorgt voor een nog grotere scheiding en problemen tussen 18- en 18+. Waar de psychiaters het juist loslaten per 2020, vrezen wij dat de psychologen terugvallen in de tijd, in plaats voor voorwaarts met de cliënt als basis, in zijn gehele levensloop, en systeem.
- ➔ Pagina 7, § 2.1.2; master-psychologen mogen het vak niet meer uitoefenen van psycholoog, noch op enig vlak in de psychologische zorg.
 - Reactie NVRG: Waar NVO er voor zorg draagt dat master-orthopedagogen voldoen aan een (her)registratie met kwaliteitswaarborging met o.a. intervisie, en waarvan er circa 5.000 als zodanig lid zijn van NVO, en daarmee een belangrijke reden om uit de stuurgroep te stappen, kiest de stuurgroep de master-psychologen volledig uit te sluiten. Echter de voorwaarden en bekostiging om master-psychologen direct door te kunnen laten leren missen volledig. In combinatie met het advies om voor een versnelling van de implementatie te kiezen, en zonder nader onderzoek over kosten, en slechts te melden dat de impact op de betaalbaarheid beperkt (inleiding hoofdstuk 4, p 19), toont een gebrek aan inzicht en openheid naar de bewindsvoerders voor wie dit advies bedoeld is.
- ➔ Pagina 8, §2.1.3; 'voor de subspecialisatie psychotherapeut is in de wet BIG PUBLIEKsrechtelijke bescherming nodig. Hier komt een persoonlijke wens van het NVP naar voren, waarvan verwacht wordt dat VWS hiervoor de kosten gaat maken en de gerechtelijke procedures start. In de Adviesraad is geadviseerd te kiezen voor een andere naam voor deze subspecialisatie en qua rechtelijke bescherming op hetzelfde niveau als de psycholoog-generalist als psycholoog-specialist.
 - Als NVRG steunen wij dit advies om te kiezen voor een andere naam voor psychotherapeut, ook omdat zorggeld ook als zorggeld ingezet wordt, en niet voor (onnodige) gerechtelijke procedures.
- ➔ Pagina 8, § 2.1.3; 'het doel is hiervan om te zorgen dat (door)verwijzingen plaatsvinden naar BIG-geregistreerde professionals'.
 - Reactie NVRG: Hier wordt duidelijk gemaakt dat er kennelijk geen andere professionals meer werkzaam mogen zijn in de psychologische zorg, noch in

aanmerking zouden mogen komen voor verzekerde zorg. Deze verschraling en kortzichtigheid die zuiver op de individuele zorg gericht is, en voorbij gaat aan zowel systemische component als het contextuele, past bij het lineaire gedachtegoed van de psychologen, echter mist elke connectie met het niet-lineair verloop van het leven en is een teruggang in tijd van enkele decennia. 'de' beroepsverenigingen proberen elke andere, bewezen en wetenschappelijke vorm van ggz zorg te marginaliseren, en dat toont eerder een machtsstrijd dan een vereenvoudiging van de beroepenstructuur.

- ➔ Pagina 9; de specialistische opleiding van circa 2 jaar.
 - Reactie NVRG: De beschrijving van de opleiding, die nieuw en nog niet verder ontwikkeld is, noch bekostigd, mist diverse aspecten. En zoals Stichting EFT Nederland in de Adviesraad heeft gevraagd hoe zoals het managerial als wetenschappelijk deel vorm heeft in de opleiding, steunen wij.
- ➔ Pagina 11 § 2.2 ; wetenschappelijke verenigingen DIENEN scholing in de methoden te bieden.. en stimuleren dat hun leden de aantekeningen opnemen in het kwaliteitsregister dat belegd is bij DE samenwerkende beroepsverenigingen.
 - Reactie NVRG: dit advies om een centraal kwaliteitsregister te beleggen bij de beroepsverenigingen, toont aan hoe de 3 verenigingen de controle willen nemen over de (wetenschappelijke) verenigingen, waarbij er ook geen beroepstitels mogen worden toegekend aan niet-BIG professionals. Ofwel met dit advies verdwijnt de titel Systeemtherapeut en het vak zou worden gemarginaliseerd tot een afkorting, bv SYS. Dit is niet acceptabel. Afkortingen zijn per definitie verwarrend en een uitermate slecht advies als het doel is vereenvoudiging van de beroepenstructuur. Daarbij wordt hier een VAK gemarginaliseerd en niet een methode.
- ➔ Pagina 11, §2.2; DE beroepsverenigingen bepalen limitatief welke aantekeningen verkregen kunnen worden.
 - Reactie NVRG: naast de aanmatigende taal (zoals erkend door Rudolf Ponds, voorzitter NVGzP), toont ook dit advies hoe de 3 verenigingen de macht naar zich toe willen trekken.
 - Reactie NVRG: onacceptabel. In een werkveld waar samenwerking de basis is van een goede geestelijke gezondheidszorg, hoort een passende governance waar recht gedaan wordt aan het gehele veld. En niet drie verenigingen die eigenstandig het recht en de macht naar zich toetrekken.
- ➔ Pagina 12, § 2.2; Lidmaatschap van een vereniging is geen strikte vereiste voor het toekennen van de aantekening.
 - Reactie NVRG: het gedachtegoed van systeemtherapie ligt in de vereniging, met een eigen wetenschappelijke adviescommissie en wetenschappelijk tijdschrift. Door de aantekening centraal te stellen, waarbij wij alleen nog door scholing onderdeel te laten zijn van het lidmaatschap en zo onze leden te behouden, en zo interessant te zijn voor leden, betekent het einde van het gedachtegoed en de hoeders. Dit is een vreemd en onacceptabel advies.

- ➔ Pagina 12, §2.2; toezicht over de manier waarop aantekeningen geboden worden zou belegd moeten worden bij DE verenigingen.
 - Reactie NVRG: ook hier wordt het hoeden en beschermen van het gedachtegoed overgenomen, en is dus niet acceptabel.
- ➔ Pagina 13, §2.3; 1 kwaliteitsregister.
 - Reactie NVRG: Hier lijkt het SKJ register als voorbeeld te dienen. Helaas is gebleken dat het SKJ dusdanig rigide is naar andere verenigingen voor het erkennen van opleiding en ervaring, en slechts bijdraagt en voordeel heeft voor de leden die ook in het bestuur zitten.
- ➔ Pagina 13, §2.3; 'ervaringen bij medisch specialisten suggereren dat deze aanpak effectief kan zijn'.
 - Reactie NVRG: Deze vage stelling zonder onderbouwing mist elk doel.
- ➔ Pagina 14, hoofdstuk 3; hier gaat de stuurgroep te ver buiten de opdracht vanuit VWS. Men stelt voor dat niet-academisch opgeleiden alleen nog sterk geprotocolleerde interventies toe mogen passen. De stuurgroep gaat hier voorbij aan de ontwikkelingen in de psychologische zorg, en het volwaardige niveau van HBO-professionals.
 - Reactie NVRG: niet acceptabel en levert een groot negatief effect op de kwaliteit van zorg door geen acht te slaan op de hulpvraag en het systeem van hulpvrager.
- ➔ Pagina 15, §3.1; de keuze voor het Cynefin raamwerk.
 - Reactie NVRG: Het raamwerk Cynefin is star en als zodanig niet passend. In het raamwerk mist verder nog overige academisch geschoolde beroepsgroepen.
- ➔ Pagina 16, §3.1;
 - Reactie NVRG: ook hier worden andere beroepsgroepen gemarginaliseerd tot methodieken waarvoor slechts protocollen kunnen gelden.
- ➔ Pagina 19, hoofdstuk 4, van nu naar 2030; 'De impact op de betaalbaarheid is naar verwachting beperkt, mits een zorgvuldige invoer van de invoer van de nieuwe beroepenstructuur plaatsvindt'. Vertaald; het levert geen voor- of nadeel op, maar alleen bij een zorgvuldige invoer. Ofwel; bij elke afwijking op de benoemde zorgvuldigheid kan leiden tot enorme kosten.
 - Reactie NVRG: gezien de structuur behelst dat alle master-psychologen uit de zorg worden gehaald, en eerst de opleiding moeten gaan volgen tot psycholoog-generalist doet bedenken dat hier (hoge) kosten bij komen kijken, daarnaast een nieuwe organisatie nodig voor het kwaliteitsregister, systemen moeten ontwikkeld worden voor openbaar inzicht, juridische procedures tegen misbruik term psychotherapeut, etc. Advies is hier een impact analyse op te maken en met een inschatting verwachte kosten voor de komende 15 jaar.
- ➔ Pagina 20, §4.2.1; de genoemde Opleidingsraad is niet onafhankelijk maar onderdeel van FGzPT, de federatie met oa. NIP en NVP in het bestuur.
 - Reactie NVRG: Hier wordt een onterecht onafhankelijk advies voorgelegd onder verkeerde voorwendselen. (zie ook §4.6.2)

- ➔ Pagina 21, §4.2.1; ook hier wordt de Opleidingsraad als onafhankelijk orgaan getoond dat een taskforce inricht. Deze taskforce zal op deze wijze vrijwel zeker vallen onder het beleid en aansturing van DE beroepsverenigingen.
 - Reactie NVRG: In de Adviesraad werd na gerichte vraag van één van de deelnemers gevraagd of er een fusie verwacht kan worden. Hierop is bevestigend geantwoord. De federatie FGZpT met haar eigen opleidingsraad willen een taskforce oprichten. De slager en zijn eigen vlees, een slecht uitgangspunt waar in de governance bij voorbaat al geen vertegenwoordiging vanuit het werkveld wordt gepland/gewenst.
- ➔ Pagina 22, § 4.4; waar dit hoofdstuk vooral een herhaling is van zetten.
 - Reactie NVRG: Hier wordt duidelijk hoe de FGZpT gepositioneerd wordt als centraal orgaan. De kosten hiervoor zullen verhaald worden op zowel professional als mogelijk VWS. Er wordt geen impactanalyse noch kostenraming getoond.
- ➔ Pagina 23, §4.6.1; 'de verduidelijking.. leidt naar verwachting tot een betere kwaliteit van zorg..'.
 - Reactie NVRG: de lineaire aanpak van de psychologen en verdere protocollering van de psychologische zorg is een groot risico voor de kwaliteit van zorg, door niet de cliënt en zijn hulpvraag centraal te stellen maar het afwerken van een protocol-lijstje.
 - Reactie NVRG: verbetering van de kwaliteit van zorg zit hem in een systemisch aanpak van de hulpvraag van de cliënt, niet door protocollen verder op te leggen, noch slechts te verwijzen naar BIG-therapeuten.
 - ! Afkortingen zijn per definitie verwarrend. De stuurgroep mist in haar conceptadvies elke onderbouwing met impactanalyse, en dat baart extra zorgen.
- ➔ Pagina 24, §4.6.3; 'zonder verdere wijzigingen van beleid, zal dit leiden tot hogere kosten van zorg'. Deze redenering mist elke logica. Nu worden masterpsychologen nog massaal ingezet in de zorg en dragen daarbij mee aan de vermindering van wachtlijsten en voorkomen verergering hulpvragen.
 - Reactie NVRG: In de basis kunnen wij het eens zijn met het doel om masterpsychologen zo spoedig mogelijk aan hun vervolgopleiding te laten starten inclusief bekostiging, echter hier worden onjuiste doelen en effecten benoemd.
- ➔ Pagina 25, §4.6.3; hier worden hogere loonkosten benoemd, echter verder niet uitgewerkt in bijvoorbeeld percentages of cijfers, en wordt voorgedaan of het wel meevalt.
 - Reactie NVRG: Ook hier mist een impactanalyse en kostenbaten-analyse, die belangrijk onderdeel zijn om te kunnen bepalen wat de financiële impact zal zijn, waar de stuurgroep het als 'beperkt' aangeeft.